

Програма за работа за 2009 година

Како во 2008 - та година , така и следната година „Борка“ ќе продолжи да работи со засилено темпо, ќе ги интензивира своите активности и ќе опфати неколку аспекти од борбата против ракот.

Подигањето на јавната свест за разните видови рак и поддршката и помошта за лицата заболени од рак ќе имаат највисок приоритет во дејствувањето на Здружението. Во 2008 година, „Борка“ реализираше неколку значајни проекти во соработка со домашни и странски организации и таквата соработка ќе продолжи и во 2009 година. Следењето на светските трендови и примената на светските искуства во борбата против ракот остануваат дел од професионалното работење на Здружението кое во секоја прилика ја афирмира пораката дека „Ракот може да се победи“.

Краток преглед на предвидените активностите за 2009 година

Тековни активности

СОС линија за помош и поддршка на лицата заболени од рак на дојка

Како дел од „Програма за поддршка заболени од рак“ на 01.10.2008 Борка со поддршка на компанијата за жени АВОН ја активираше бесплатната СОС линија за помош и психосоцијална поддршка на заболени од рак на дојка, која е воедно е отворена за сите заинтересирани граѓани. Со отворање на бесплатната линија на заболени од рак на дојка (како и на сите засегнати лица) им се овозможува подобро информирање и едукација за самата болест, но ја добиваат и потребната психосоцијална поддршка неопходна за нивно целосно надминување на болеста.

Предавања и обуки за социјално најзагрозените

Во 2009 година Здружението во соработка со експрети од областа на ракот на дојка, ракот на бели дробови и лимфом, ќе продолжи со организација на низа предавања, едукативни работилници за социјално најзагрозените и маргинализираните групи.

Проектни и програмски активности за 2009 година

Програма за борба против ракот на дојка

Ракот на дојка е повторно една од главните теми во агендата на Борка за 2009 година. Кампањата за борба против оваа болест продолжува во месец март со реализирање на манифестацијата „Прошетка за лекот“ (Walk for the cure). Манифестацијата е продолжение на соработката со Роуз Фондацијата и Американската амбасада, а нејзината цел е да се соберат средства за третман на социјално најзагрозените заболени од рак на дојка.

Во текот на 2009 година ќе се одржат конференции, трибини и дискусии за раното дијагностицирање, третманот и терапиите, хируршките зафати и тн. Активностите ќе се интензивираат во текот на месецот за борба против ракот на дојка - октомври. Како и минатата година во план е изготвување и дистрибуција на голем број брошури и водичи за ракот на дојка.

Програма за навигација на пациентите

Во месец декември 2008 година „Борка“ ја креираше „**Програмата за навигација на пациентите**“ и создаде јадро на волонтери кои во 2009 година ќе ги водат главните активности, постојано ќе бидат достапни за пациентите и ќе им помагаат низ процесот на заздравување.

Рак на бели дробови

Борбата против ракот на белите дробови продолжува со борбата против пушењето како најголем причинител за појавата на оваа болест и големиот процент на смртност. Со настанот NO TOBACCO DAY кој ќе се одржи на 31 Мај (денот за борба против тутунот), „Борка“ јавно ќе ги презентираат своите ставови кои ја поткрепуваат тезата дека пушењето е штетно и дека треба свесно и сериозно да му се пристапи на проблемот. Во таа насока „Борка“ ја поддржува и иницијативата на Министерството за здравство против пушењето и промовирањето на законот за заштита од пушењето. Се разбира и оваа година „Борка“ ќе го обележи месецот ноември како светскиот месец за борба против ракот на бели дробови „Борка“ и ќе продолжи со едукација на населението за самата болест, нејзините причинители, важноста од раното откривање итн.

Лимфом

Во септември продолжува едукацијата и информирањето на граѓаните за симптомите и дијагнозата за крвниот рак - лимфом, преку дистрибуција на едукативни материјали, предавања и гостувања на домашни експерти на локално ниво.

Меланом и колоректален карцином

Во програмата на „Борка“ за 2009 година вклучена е едукација на населението за ракот на кожа - меланом и ракот на дебелото црево. За таа цел во текот на годината „Борка“ во соработка со локални експерти од оваа област ќе одржи низа трибини, а воедно ќе изготви и дистрибуира брошури со едукативна содржина.

Психосоцијална поддршка

Вториот приоритет во работењето на „Борка“ е континуирано давање на психосоцијална поддршка на заболените која ќе ги охрабри, ќе им помогне да ја зголемат самодовербата со цел активно да придонесат во одлучувањето за самиот третман, односно начините за совладување и целосна победа против ракот.

Затоа, покрај СОС линијата, во своите канцеларии „Борка“ ќе стартува со групите за поддршка на кои однапред утврдени членови и заинтересирани граѓани ќе имаат можност да учествуваат на интерактивните предавања и работилници.

Групите исто така ќе опфатат информирање и едукација за болеста, третманот и можните терапии, а исто така, нутриционисти ќе одржат предавања и советување за здрав живот и правилна исхрана.

Соработка со надворешни фактори

Во 2009 година „Борка“ ќе го продолжи трендот на редовна комуникација со сите релевантни фактори и засегнати страни, тргнувајќи од здравствените институции, локалните организации, заинтересираните донатори, заинтересираните граѓани со цел поефикасна борба против ракот преку добро координирано и консолидирано дејствување.

Нашата намера е да ја продолжиме добрата соработка и повторно да оствариме заеднички проекти со Министерството за здравство, Институтот за онкологија, Фондот за здравство, како и нашите постојани партнери и поддржувачи како што се Американската амбасада, Компанијата за жени АВОН, Македонски Телеком.

Се разбира и оваа година нема да изостане поддршката и соработката со локалните сродни организации како „Продолжен живот“ од Струмица, „Организацијата на жени од Свети Николе“, „Женски форум“ од Тетово, СОЖМ, „Македонско женско лоби“ и други организации со кои во минатата година остваривме неколку заеднички проекти.

Обука и тренинзи за членовите на „Борка“

Со цел да ги мотивира и награди своите членови „Борка“ ќе се труди волонтерите во здружението да ги поминат неопходните обуки и да посетуваат што повеќе семинарии и работилници, посебно оние за раководење со проектен циклус, стратешко планирање, комуникациски вештини.

Интернет социјални алатки – социјално вмрежување

Прагматичноста во дејствувањето на „Борка“ во однос на современите социјални медиумски трендови ќе продолжи со исто темпо. Борка постојано ги користи социјалните сервиси како facebook, myspace, blog, со цел да допре до разните целни групи, посебно до младите како најголеми корисници на овие сервиси.

Волонтерите на Борка ќе продолжат редовно да ги следат случувањата кај нас и во светот поврзани со ракот воопшто и најважните информации да ги објавуваат на веб порталот www.borka.org.mk.

Поддршка на иницијативи

Будно следејќи ги тековните случувања во здравството и потребите на пациентите, „Борка“ во текот на годината ќе оддржи тркалезни маси и други активности како знак на поддршка за лицата заболени од гранулоцитна леукемија, болните од хронична лимфатична леукемија, хемофиличарите и за сите групи заболени од малигни заболувања за кои ќе има потреба од реакција било каква реакција.

Исто така, „Борка“ ќе ја поддржи иницијативата за проширување на услугите за трансплантација кај болните од малигни заболувања, посебно за обновување на опремата.